

Jak na to?

Povinnost třídit rostlinné zbytky ze zahrad a domácností přikazuje obcím a občanům od začátku tohoto roku vyhláška Ministerstva životního prostředí. Ministři doufají, že se tímto opatřením hodně uleví skládkám komunálního odpadu, které už nestačí pojmout odpadky moderní české společnosti. Průzkumem bylo zjištěno, že až 40 procent z toho, co běžně vyhodíme do popelnic, tvoří právě bioodpad. Jsou to třeba slupky z ovoce a zeleniny, čajové sáčky, kávová sedlina, ale počítá se sem i

posekaná tráva, listí nebo větve ze zahrad. Tohle všechno

by lidé do běžného směsného odpadu házet neměli.

Ale jak na to? Větší města mají problém většinou vyřešený a svoz bioodpadů zavedla již dříve. Města disponují sběrnými dvory a postavila si často z dotačních peněz malé komunitní kompostárny, kam městské technické služby svážejí bioodpad z veřejných ploch i od občanů. Svůj kompost města následně využívají při sázení stromů a obnově veřejné zeleně. Sběr bioodpadů je však problémem pro valnou většinu vesnic. Zdá se, že povinné třídění bioodpadů na vsi postrádá logiku. Skoro každý zde běžně své odpadky z kuchyní i zahrad zpracovává na kompost a organizovaný sběr bioodpadů ocení jen několik málo procent lidí. Také u nás v Horní Olešnici dělá zavedení sběru bioodpadu zastupitelům těžkou hlavu. Přemýšlíme, jak vyhovět vyhlášce, smysluplně pomoci lidem a přitom nezvedat poplatky, ani zbytečně nezatížit obecní rozpočet. Je to rébus, ale třídění bioodpadu zavést musíme. Občané budou o způsobu řešení včas informováni.

Proč je dobré vyrábět doma kompost?

Víte, že jeden centimetr orné půdy vznikne za 100 až 200 let? Úrodná půda je nepostradatelným a nenahraditelným zdrojem života na zemi bez rozdílu pro lidi, rostliny i zvířata. V České republice je přitom až 50% půdy ohroženo vodní a větrnou erozí.

A jak tady může pomoci kompost? Kompost vrací organickou hmotu (humus) a živiny do půdy. Kompost pomáhá zadržovat uhlík v půdě, protože během procesu kompostování se 35-50% uhlíku váže na humus.

Domácí kompostování a používání kompostu na zahradách má smysl nejen proto, že pomůže ke snížení množství směsných komunálních odpadů v obci, ale hlavně přispěje ke zhodnocení naší půdy.

Jak vznikne kompost? *Proto, aby z hromady posekané trávy, plevelů ze záhonků, větviček a rostlinného odpadu z kuchyně mohl vzniknout kvalitní kompost, musí proběhnout tři základní fáze.*

1. termofilní fáze

Nejprve dochází k zahřátí hmoty kompostu na teplotu 50 – 70 °C, pH uvnitř materiálu klesá pod vlivem tvorby organických kyselin (kyseliny octové, mravenčí a máselné). Uvnitř pomalu začíná rozklad. Nejprve se rozpadají snadno rozložitelné látky jako jsou listy a tráva, dále pokračuje rozklad hůře rozložitelných látek jako například tuhé stonky a dřevo.

Kompostu je nutné v této fázi zajistit dostatečné provzdušnění, které zajistíme například přehazováním.

2. fáze přeměny

Teplota v kompostu klesá přibližně na 40°C a při pohledu dovnitř hromady už nerozeznáme původní složky. Činností žížal a dalších drobných živočichů se kompost homogenizuje a vzniká jeho typická drobtovitá struktura.

3. fáze dozrávání

Kompostu prospěje, když zůstane ležet přibližně jeden rok. Jeho pH opět stoupá a kompost získává konečný vzhled a vůni kypré půdy.

Co udělat s hotovým kompostem?

Kompost můžeme používat všude tam, kde používáme kupovaný půdní substrát - okolo dřevin na zahradě, na trávník, na přesazování pokojových rostlin, na výsevy a pěstování zeleniny. Hotový kompost se dá také použít na rekultivaci půdy a drobné terénní úpravy.

Co třídíme a jaký to má smysl?

- Ročně se v ČR vytrídí 632 892 tun obalů
- Recyklovat se podaří 72 % obalů a 7 z 10 PET lahví (pokud jsou ve žlutých kontejnerech)
- V obcích a městech je celkem 241 589 barevných kontejnerů na třídění druhotných surovin a průměrná vzdálenost z domu k nejbližšímu kontejneru je přibližně 100 metrů

Na co si dát pozor při třídění, kam co patří

- **Slupky od ovoce a zeleniny, maso a zbytky jídel:** Do bioodpadu patří všechny rostlinné zbytky z kuchyně a odpad ze zahrádek a můžete do něho třídit i skořápky z vajec, sáčky od čaje a kávový lógr. Nepatří sem však exkrementy zvířat, uhynulá zvířata ani maso či tekuté zbytky jídel.
- **Mají se vymývat kelímky od jogurtů?** Plastové kelímky pro třídění do kontejneru vymývat nemusíte, pořádně je lžičkou vyškrabejte a hliníkové víčko dejte do obyčejné popelnice.
- **Obaly od léků, řasenky, zubní pasty:** Platíčka na léky patří do směsného odpadu v obyčejné popelnici, protože se skládají z více materiálů. Stejně tak třeba řasenky nebo tuby od krémů. Jsou sice z plastu, ale silně znečištěné obsahem, proto patří do obyčejné popelnice.
- **Dětské pleny, plata od vajíček a ruličky od toaletního papíru:** Jednorázové pleny a dámské hygienické potřeby jsou složeny z několika vrstev, není možné je recyklovat a patří do obyčejné popelnice. Stejně tak nelze recyklovat jakýkoliv voskovaný či laminovaný papír. Obaly od vajíček a ruličky z toaletního papíru či kuchyňských utěrek jsou vyrobeny z několikrát recyklovaného papíru, a proto už také recyklovat nejdou. Papír lze recyklovat až sedmkrát, pak už jsou jeho vlákna moc krátká.
- **Obaly od olejů:** Jakákoliv mastnota dělá při recyklaci plastů velké problémy. Plastové láhve od stolního oleje vymyjte teplou vodou se saponátem, pak je můžete dát do kontejnerů na plasty. Použitý olej z fritéz je možné odevzdat při sběru nebezpečného odpadu. Stejně tak i špinavé obaly od barev a technických olejů.
- **Obaly na jídlo a polystyren:** Čistý polystyren, který například

najdete v krabici s elektronikou, a termoobaly na jídlo můžete dát do plastů. Nedávejte sem ale špinavý polystyren, především ze stavební izolace.

- **Autoskla, zrcadla a keramika:** Sklo obecně patří do kontejneru a je důležitou surovinou, ale existují výjimky. Recyklovat nelze autoskla, zlacená nebo pokovená skla – tedy ani zrcadla. Stejně tak neházejte do kontejnerů na sklo keramiku.

(místostarosta)

